

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Віталій КОРНЕСВ
«01» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
*Кіно-, телеоператорство в аудіовізуальному
мистецтві і виробництві*

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

02 Культура і мистецтво
21 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший, бакалавр
Кіно-, телеоператорство
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	1/2
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладачі:

Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно- і телемистецтва;
Бадіон Сергій Васильович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва;
Санніков Дмитро Захарович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва;

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» 20_ р.
на 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» 20_ р.
на 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» 20_ р.

Розробники:

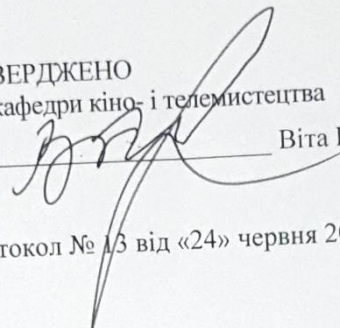
Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно- і телемистецтва;

Бадіон Сергій Васильович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва;

Санніков Дмитро Захарович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

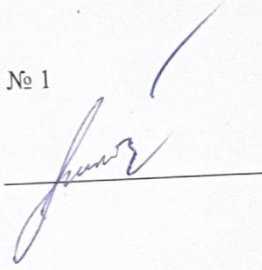

Віта ГОЯН

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Анастасія ВОЛОБУЄВА

1. Мета дисципліни – опанування студентами знань з теорії світла, кольору, зорової системи людини та експонетрії. Студенти вивчатимуть характеристики світла, його колір, одиниці виміру та вплив світла на фотографію. А також отримання знань із теорії й практики звукозапису на телебаченні й у кіновиробництві, вивчення засадничих принципів сучасної звукорежисури, формування уявлення про творчу співпрацю кіно-, телеоператорів із фахівцями-звукорежисерами під час виробництва аудіовізуальних творів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1.Знати:

- жанри, форми і творчі напрями фотографіки;
- можливості графічних редакторів по обробці фотографії;
- фізику в межах програми загальноосвітньої школи, особливо розділи, пов'язані із звуком, поширенням хвиль у просторі, електричним струмом та електромагнетизмом.
- музичну грамоту на початковому рівні.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Кіно-, телеопераорство в аудіовізуальному мистецтві і виробництві» є професійною дисципліною при підготовці творчих працівників за напрямом підготовки кіно-, телеоператорство. Розглядається специфіка створення фотографій, особливості роботи оператора. Звертається увага на технічні характеристики освітлювальних приладів, допоміжного обладнання та експонетрів різних систем. Навчальна дисципліна має за мету в тому числі й ознайомлення з загальною культурою, логічністю й образністю звукорежисерської діяльності в галузі кіно й телебачення, розвиток творчої уяви та образного мислення кіно-, телеоператорів.

4. Завдання (навчальні цілі):

Завданням курсу є розкриття творчих здібностей формування художньої культури, відповідальності за зображувальну і художню якість у поєднанні з елементарною звукорежисурою, виховання етичних і професійних норм поведінки.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей

ЗК08. Здатність працювати у команді.

ЗК017. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній про мистецтво і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК01. Високий рівень виконавської майстерності, дійсності та специфічної форми суспільної свідомості, людської діяльності.

ФК04. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.

ФК05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій оцінювання</u>	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати термінологію	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь екзамен	10
1.2	Мати уявлення про основні операторські прийоми зйомки	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
1.3.	Знати операторську основну та допоміжну техніку	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь МКР	
1.4.	Знати сучасні технології та їх використання в кіно та на телебаченні	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
2.1	Вміти застосовувати основні операторські прийоми зйомки	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь екзамен	20
2.2.	Вміти створювати власні роботи	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь МКР	20
2.3.	Витримувати цілісність та єдність монтажного ряду	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
2.4.	Вміти орієнтуватись у виборі операторського обладнання для створення зображення яке відповідає творчому задуму	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь, екзамен	
3.1	Презентувати результати	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
3.2.	Проводити обговорення в колективі	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	20
3.3.	Вміти ставити завдання технічному персоналу та контролювати якість її виконання	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь Екзамен МКР	
3.4.	Співвідносити творчі задуми з об'єктивними можливостями виробничого процесу	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
4.1	Автономність і відповідальність	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь МКР	
4.2.	Навики безпечної діяльності. Дотримання техніки безпеки	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	30

4.3.	Самостійна робота з операторською технікою	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
4.4.	Володіти елементарними навичками операторських прийомів зйомок та їх виконання технічними засобами операторської майстерності.	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь, екзамен	
	разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код) результати															
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
ПРН1. Володіти методами та прийомами операторської/звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.	+		+		+		+			+				+		+
ПРН3. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною освітлювальною технікою та обладнанням.	+		+			+			+		+			+		
ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.		+		+		+		+			+		+	+		+
ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.	+		+		+		+		+			+				+
ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів. принципи функціонування в сучасному світі.			+				+		+		+				+	
ПРН15. Вміти спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності). дійсності	+			+			+			+			+		+	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 40 % годин відводиться на аудиторні заняття (семінарські, практичні заняття, модульні роботи) і 60 % – на самостійну роботу у вигляді власного проекту «Фотовесвіт» зі звуковим супроводом – загалом не менше 20 балів (рекомендовано – 36 балів), максимально 60 балів. Під час складання підсумкового контролю – екзамену (у письмовій формі) студент може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання			
	1 семестр		2 семестр	
	Min – 18 балів	Max – 30 балів	Min – 18 балів	Max – 30 балів
Усна відповідь семінари, практичні заняття	8x1=8	10x1=10	8x1=8	10x1=10
Самостійна робота	5x1=5	5x2=10	5x1=5	5x2=10
Проміжний контроль (МКР)	1x5=5	1x10=10	1x5=5	1x10=10
Загальна оцінка за період навчання				
Екзамен			24	40

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;

- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – тести та відкрите запитання;

оцінюються такі результати: тестові завдання – за кожну правильну відповідь студенти отримують 1 бал (максимально – 20); відкрита відповідь: фактична вмотивованість і достовірність фактів із історії аудіовізуального мистецтва та виробництва, вичерпність, логічність, лаконічність, грамотність; списування та плагіат автоматично ведуть до незадовільної оцінки;

- умови допуску до підсумкового екзамену:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 20 балів до складання екзамену не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 4 змістові модулі (частини). Кожен змістовий модуль включає в себе практичні заняття та самостійну роботу студентів, а також лекції тема 1,9 та семінарські тема 2,10 які звершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу та певних професійно-дослідницьких навичок. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-4 (практичні 1-4, лекції тема 1, семінарське заняття тема 2), у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5–8 (практичні 5-8), змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 9–13 (лекція тема 10, практичні 9-13,

семінарське заняття тема 10), змістовий модуль 4 (ЗМ4) – теми 14–8 (лабораторні 14,20). Часткове звітування за самостійну роботу – частина 1 (визначення мети, ідеї фотопроекту, потенційної аудиторії; окреслення завдань кожного з учасників власного проекту) входить у ЗМ1; презентація комплексного проекту – до ЗМ4.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (практичні заняття, семінарські, тести, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Успішне виконання завдання (тести, семінари, самостійна робота, екзамен) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (із них семестрове оцінювання – максимум 60 балів, підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Після завершення Змістових модулів 1,2 та 3,4 проводяться модульні контрольні роботи на практичних заняттях у вигляді тесту (використання знань, пов'язаних із певним періодом в історії виникнення фотографії, 20 хвилин) – друга декада жовтня.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожні дві правильні відповіді дають 1 бал); максимальна кількість балів – 7;

в) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливості зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);

г) модульна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Самостійна робота – власний фотопроект «Фотовсесвіт»

Оцінювання проекту: максимальна кількість балів – 30, що складаються з таких компонентів:

а) чітко розписана концепція фотопроекту, що всебічно враховує жанрові, стилістичні та інші критерії *що до фот о: вит римка, діафрагма, фокус, фокусна відст ань, експозиція, музичний супровід* – 5 балів;

б) правдивість, точність у відображенні історичних подій, або ж сучасності (портретного фото, пейзажу і т.п) – 5 балів;

в) оригінальність виконання та оформлення – 5 балів;

г) майстерність презентації – 5 балів;

д) грамотність (граматика, стилістика) виконання роботи – 5 балів. Якщо більше 5 помилок – проект НЕ оцінюється;

е) вчасне подання роботи на кафедру кіно-і телемистецтва – 5 балів, невчасне подання роботи – 3 бали.

Усі семестрові роботи (практичні, семінарські, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися в Google Class у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив парктичне заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення заняття.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та лабораторних/практичних занять і самостійної роботи

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин			
		лекції	семінарські	практичні	Самостійна робота
СЕМЕСТР 1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні віхи в історії фотографії, камера. Жанровість фотографії. Специфіка зйомки різного роду фото.					
1.	<i>ТЕМА 1. Фот ографія як мист ецт во. Основні віхи в іст орії фот ографії.</i>	2		4	8
2.	<i>ТЕМА 2. Будова фот окамери. Класифікація цифрових фот оапарат ів. Об'єкт ив. Кріплення об'єкт ива (байонет). Діафрагма. Фокусна відст ань. Ст абілізація зображ ення. Розмір мат риці фот окамери. Зум або фікс-об'єкт ив. Принцип робот и дзеркальної камери. Хід світ лових променів при побудові кадру. Хід світ лових променів в момент фот ографування зображ ення</i>		2	4	8
3.	<i>ТЕМА 3. Основи фот озйомки. Вит римка. Діафрагма. Фокус. Фокусна відст ань. Фокусування. Експозиція і експопара. Світ лочут ливіст ь. Шуми. Реж ими зйомки. Глибина різкост і. Замір експозиції</i>			6	8
4.	<i>ТЕМА 4. Жанри і види фот ографії. Пейзаж . Нат юрморт . Порт рет . Види порт рет у. Вулична фот ографія. Техніка вуличної фот ографії..</i>			4	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Специфіка зйомки різного роду фото.					
5.	<i>ТЕМА 5. Поведінка при конфронт ації. Репорт аж . Документ альна фот ографія</i>			4	8
6.	<i>ТЕМА 6. Порт рет . Специфіка обладнання для фот опорт рет а. Взаємодія фот ограф а і моделі. Різновиди порт рет а. Рекомендації для зйомки порт рет ів.</i>			6	8
7.	<i>ТЕМА 7. Ст удійна зйомка. На свіж ому повіт рі (пленер). Зйомка на природі, переваги зйомки на природі. Зйомка у будинку.</i>			6	6
8.	<i>ТЕМА 8. Ювелірні вироби або прикраси, книги, карт ини (фот о репродукції), одяг, взут т я, аксесуари на моделі або на манекені,</i>			6	6

	<i>парфумерія, косметика, сувенірна продукція; подарунки, упаковки, продукти)</i>				
9.	Модульна контрольна робота			2	
СЕМЕСТР 2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Панорамна, нічна зйомка Вступ до звукового продакшну. Тонкощі звукового продакшну та їхній вплив на якість аудіовізуального продукту.					
10.	<i>ТЕМА 9. Процес отримання серії фотोगрафій для панорами. Програмне забезпечення для панорамної фотोगрафії.</i>	2		6	6
11.	<i>ТЕМА 10. Ломографія. Нічна фотोगрафія. Історія нічної фотोगрафії. Техніка виконання</i>		2	4	6
12.	<i>ТЕМА 11. Спільна робота в команді: звукорежисер, кіно-, телеоператор.</i>			6	6
13.	<i>ТЕМА 12. Періоди та етапи звукорежисерської, кіно-, телеоператорської роботи та роботи в кіно й на ТБ.</i>			8	6
14.	<i>ТЕМА 13. Початкові відомості про звукове устаткування. Основні відомості про роботу з мікрофоном. Види мікрофонів, їхні акустичні та електричні характеристики. Пульти – види, призначення, характеристики, вузли й елементи.</i>			6	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Тонкощі звукового продакшну та їхній вплив на якість аудіовізуального продукту.					
15.	<i>ТЕМА 14. Загальні питання технології роботи зі звуком в кіно й на телебаченні. Професійні формати й рівні запису.</i>			8	6
16.	<i>ТЕМА 15. Балансне й небалансне підключення. Початкові відомості про акустику, її основні закони й принципи та психоакустику. Стоячі хвилі – резонанси та способи подолання їхнього негативного впливу.</i>			6	6
17.	<i>ТЕМА 16. Правильна комутація – одна з основ успішної професійної роботи. Мікрофони, їхні типи та характеристики, постановка та розташування, передпідсилювачі, обробка.</i>			8	6
18.	<i>ТЕМА 17. Довжина хвилі звуку та його частота. Фізика звуку. Райдер та концертно-студійний комплекс. Зворотній зв'язок – причини, наслідки та вирішення проблеми.</i>			6	6
19.	<i>ТЕМА 18. Мастерінг: завдання та принципи. Послідовність операцій (плагінів), при мастерінгу, логіка вибору й практика застосування. Накладання звуку на відео.</i>			6	6
20.	Модульна контрольна робота			2	
	ВСЬОГО	4	4	112	120

Загальний обсяг 240 год.

Лекцій – 4 год.

Семінари- 4 год.

Практичні заняття – 112 год.

Самостійна робота – 120 год.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Десятник Г.О. Бадіон С.В. Професія: звукорежисер кіно і телебачення. Тексти лекцій. Навчальне видання. КНУ ім.Т.Шевченка. Київ – 2019.
2. Галицький В.В. З історії об'єктивів з перемінною фокусною відстанню – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 74–81
3. Галицький В.В., Санніков Д.З., Філіпов В.К. Батьківщина повинна пам'ятати – Екранознавство. Вип. 2 //Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2017. – 131 с. С. 16–18
4. Галицький В.В. Художня глибина кадру як важливий елемент навчальної програми з кінотелеоператорства – Екранознавство. Випуск 4 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій, доцент В.В. Гоян, редактор-упорядник Г.О. Десятник]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2020. – 206 с. С. 7–13

Додаткова:

1. Десятник Г.О., Санніков Д.З. Естафета творчості (педагогічна діяльність кінооператора, професора Прокопенка О.Ю.) – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 38–44
2. Аліфанов О.А., Галицький В.В., Санніков Д.З. Кіно-, телеоператорство як комплексна навчальна дисципліна та деякі аспекти її викладання – Кіно-, телемистецтво як навчальна дисципліна і методика її викладання // Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник доцент Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2016. – 185 с. С. 77–87